

חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ב—1952*

פרק ראשון: מבוא

פירושים

1. בחוק זה —

- „מילואים“ פירושו — שירות מילואים כמשמעותו בחוק שירות בטחון, תש"ט—1949¹;
- „עובד במשכורת“ פירושו — עובד שגמול עבודתו, כולו או חלקו, משתלם על בסיס של חודש או של תקופה ארוכה יותר;
- „עובד בשכר“ פירושו — עובד שאינו עובד במשכורת;
- „מפקח“ פירושו — מפקח כמשמעותו בפקודת מחלקת העבודה, 1943².

פרק שני: תגמולים

- 2 מי שנקרא להתייצב למילואים והתייצב ושירת כחוק יותר משלושה ימים רצופים, ישלם לו אוצר המדינה בעד כל יום של שירות 650 פרוטה בניכוי 220 פרוטה דמי כלכלה.
- 3 כל עובד המשרת במילואים כאמור בסעיף 2 זכאי לקבל תגמול בעד תקופת שירותו במילואים (להלן — התגמול) בשיעור הנקוב בסעיף 4, פחות 650 פרוטה לכל יום של שירות.
- 4 שיעור התגמול לעובד הוא —
 - (1) למי שהיה רווק ביום שהתייצב למילואים — 50% משכר עבודתו הרגיל;
 - (2) למי שהיה נשוי ביום שהתייצב למילואים, ולא היה לו ילד שלא מלאו לו 18 שנה — 65% משכר עבודתו הרגיל;
 - (3) למי שהיה נשוי ביום שהתייצב למילואים והיה לו לפחות ילד אחד שלא מלאו לו 18 שנה, וכן למי שהיה באותו יום אלמן או גרוש והיה לו לפחות ילד אחד כאמור שכל פרנסתו עליו — 80% משכר עבודתו הרגיל.
- 5 (א) שכר עבודה רגיל, לענין סעיף 4, הוא —
 - (1) לגבי עובד במשכורת — שכר העבודה שהעובד היה מקבל בעד תקופת שירותו במילואים אילו לא שירת כך והוסיף לעבוד;
 - (2) לגבי עובד בשכר — שכר העבודה היומי הממוצע כפול במספר ימי שירותו במילואים.
- (ב) בחישוב שכר העבודה הרגיל יראו עובד ששכר עבודתו הרגיל לחודש הוא יותר ממאה ועשר לירות, כאילו היה שכר עבודתו הרגיל לחודש מאה ועשר לירות, ועובד ששכר עבודתו הרגיל לחודש הוא פחות משבעים לירות, כאילו היה שכר עבודתו הרגיל לחודש שבעים לירות, ובלבד שלא יעלה התגמול על שכר העבודה הרגיל שהיה מקבל העובד אילו לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.
- (ג) שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, הוראות משלימות בדבר חישוב שכר העבודה הרגיל לענין סעיף זה.

תשלום סאת אוצר המדינה
הזכות לתגמול
שיעור התגמול

חישוב שכר העבודה הרגיל

¹ נתקבל בכנסת ביום י' בשבט תשי"ב (6 בפברואר 1952); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 85 מיום י"ג בתמוז תשי"א (17.7.51), עמ' 240.
² ספר החוקים 25 מיום כ"א באולול תש"ט (15.9.49), עמ' 271.
³ ע"ר מס' 1260 מיום 15.2.48, תוס' 1, עמ' 1.

6. התעוררו חילוקי דעות בדבר דרך חישובו של שכר העבודה הרגיל, יכריע שר העבודה הכרעה סופית. שר העבודה רשאי להעביר לאחר את סמכותו לפי סעיף זה; הודעה על העברת סמכות תפורסם ברשומות.

7. (א) מי שערב שירותו במילואים היה עובד בשכר לפחות 75 ימים רצופים אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד, או עובד במשכורת, ישלם לו מעבידו את התגמול המגיע לו; התגמול ישולם לכל המאוחר ביום שבו היה משתלם שכרו אילו לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

(ב) עובד בשכר שעבד ברבע השנה שקדם לשירותו במילואים פחות מ-75 ימים רצופים אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד, ישולם לו התגמול על ידי קרן החופשה, שבאמצעותה משתלמת לאותו עובד תמורת החופשה לפי חוק חופשה שנתית, תשי"א—1951, או שישולם בכל דרך אחרת ששר העבודה יקבע בתקנות.

(ג) רואים ימי עבודה כרצופים אפילו אם חלה הפסקה בעבודה מחמת:

- (1) יום המנוחה השבועית או חג שאין עובדים בהם, אם על פי חוק ואם על פי הסכם או נוהג, וכן אחד במאי;
- (2) חופשה או פגרה שניתנה לעובד על פי חוק או בהסכמת המעביד, בין בשכר ובין שלא בשכר;
- (3) שביתה או השבתה;
- (4) תאונה או מחלה;
- (5) ימי אבל במשפחה שמטעמי דת או נוהג לא עבד בהם העובד;
- (6) הפסקה ארעית ללא הפסקת יחסי עובד ומעביד.

פרק שלישי: קרן ההשוואה

8. (א) מוקמת בזה קרן השוואה לתשלום תגמולים למשרתים במילואים (להלן — קרן ההשוואה).

(ב) קרן ההשוואה היא גוף מאוגד והיא רשאית להתקשר בחוזים ולהיות צד לכל הליך משפטי ולכל משא ומתן אחר.

(ג) קרן ההשוואה זכאית להיות מיוצגת בכל פעולה משפטית על ידי היועץ המשפטי לממשלת ישראל או על ידי בא כוחו.

9. (א) שר העבודה ימנה מנהל קרן ההשוואה והודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

(ב) דין כל עובדי קרן ההשוואה לכל דבר לרבות קבלה לעבודה כדין עובדי

המדינה.

10. (א) תוקם מועצה מייצעת לעניני קרן ההשוואה (להלן — המועצה), שחבריה יהיו בא כוח שר העבודה, בא כוח שר האוצר, בא כוח שר הבטחון ונציגי עובדים ומעבידים.

(ב) נציגי העובדים במועצה יתמנו על ידי שר העבודה לאחר התייעצות בארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים, ונציגי המעבידים יתמנו על ידי שר העבודה לאחר התייעצות בארגונים ארציים של מעבידים שלדעת שר העבודה הם רפרזנטטיביים ונוגעים בדבר.

¹ ספר החוקים 81 מיום ו' בתמוז תשי"א (11.7.51), עמ' 284.

- (ג) מספר חברי המועצה שהם נציגי עובדים ומעבידים ייקבע על ידי שר העבודה בהודעה שתפורסם ברשומות, ובלבד שמספר נציגי העובדים יהיה כמספר נציגי המעבידים.
- (ד) שר העבודה, ובהעדרו מי שנתמנה על ידיו לכך, ישמש יושב ראש המועצה.
- (ה) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה במידה שלא נקבעו בתקנות.

דינים
וחשבונות

11. (א) כל מעביד חייב, לשלוח לקרן ההשוואה בדואר רשום או להגיש לה בכל דרך אחרת שתיקבע בתקנות, דין וחשבון ובו הפרטים ביחס לעובדים ולשכרם, כפי שייקבעו בין בדרך כלל בתקנות ובין במיוחד בהודעה בכתב למעביד.
- (ב) דין וחשבון לפי סעיף קטן (א) יוגש לתקופות ותוך המועד שייקבעו בתקנות.

תשלום לסרו

12. (א) כל מעביד חייב לשלם לקרן ההשוואה 1.5% משכר העבודה ששילם לעובדיו, בעד הזמן שאחרי תחילת תקפו של חוק זה.
- (ב) התשלום לפי סעיף קטן (א) ייעשה תוך המועד שייקבע בתקנות.
- (ג) שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, הוראות משלימות בדבר חישוב שכר העבודה ששילם מעביד לעובדיו כאמור בסעיף קטן (א), והוראות בדבר חישוב השווי הכספי של שוה כסף הניתן תמורת עבודה או בחלק משכר עבודה.
- (ד) שר העבודה רשאי, בהתחשב במאזן קרן ההשוואה ובתשלומים שהיא צפויה להם, ולאחר התייעצות במועצה, לשנות בצו שפורסם ברשומות, את שיעור התשלום לקרן ההשוואה כאמור בסעיף קטן (א).

מייחשת
דין וחשבון
וקביעת תשלום

13. (א) לא הגיש מעביד דין וחשבון לפי סעיף 11 או שהגיש דין וחשבון ולדעת פקיד קרן ההשוואה שהוסמך לכך על ידי מנהל קרן ההשוואה אין הדין וחשבון נכון, רשאי הפקיד לקבוע, לפי שיקול דעתו, את הסכום המגיע מאותו מעביד לקרן ההשוואה.
- (ב) על קביעת הסכום בהתאם לסעיף קטן (א) תימסר למעביד הודעה במכתב רשום. מעביד הרואה עצמו מקופח על ידי קביעה לפי סעיף קטן (א) רשאי לערער בפני מנהל קרן ההשוואה תוך 15 יום מהיום שבו נמסרה לו ההודעה, והמנהל רשאי לקבוע מחדש את הסכום המגיע מאותו מעביד או לאשר את הסכום שנקבע כאמור.
- (ג) המערער על פי סעיף קטן (ב) בפני מנהל קרן ההשוואה, עליו הראיה.
- (ד) החלטת המנהל בערעור היא סופית.
- (ה) נקבע הסכום המגיע ממעביד כאמור בסעיף קטן (א) ויש למנהל יסוד להניח כי אותו סכום הוא פחות מהסכום שחייב בו המעביד לפי סעיף 12, רשאי הוא תוך שנתיים מתאריך הקביעה לערוך חקירה ולקבוע מחדש את הסכום, ובלבד שיתן למעביד הזדמנות להשמיע את טענותיו.
- (ו) נקבע סכום לפי סעיף זה רואים אותו כמגיע מן המעביד ביום ה-15 בחודש שאחרי החודש שאליו מתייחס הסכום.

כנס פיגור

14. מעביד שלא שילם במועדו את הסכום שהוא חייב לשלמו, רשאי פקיד קרן ההשוואה שהוסמך לכך על ידי מנהל קרן ההשוואה לחייב אותו בתשלום נוסף שלא יעלה על 20% מהסכום שהמעביד פיגר בתשלומו ומשעשה כן חייב המעביד בתשלום. המנהל רשאי בתעודה בחתימת ידו, ועל פי בקשת המעביד שהוגשה לו תוך 15 יום מתאריך החיוב בתשלום הנוסף, לבטל או להקטין התשלום הנוסף שנתחייב בו המעביד.

נביח

15. כל סכום שמעביד חייב לשלמו לקרן ההשוואה וכן כל תשלום נוסף שמעביד נתחייב

בו לפי סעיף 14, דינם, בכל הנוגע לגבייתם, כדין מס כמשמעותו בפקודת המסים (גביה) ¹ וכל הוראות הפקודה האמורה חלות עליהם.

16. סכום ששולם לעובד לפי סעיף 7 יוחזר על ידי קרן ההשוואה למי ששילמו.

תשלומים
מקרן ההשוואה
א-יחלות

17. הוראות פרק זה אינן חלות לגבי עובד בעבודה שאינה לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד, והוא עובד בשכר שעבד יותר מ-75 ימים רצופים אצל מעביד אחד או עובד במשכורת.

18. ההוצאות הכרוכות בפעולות קרן ההשוואה יכוסו על ידי הקרן.

כיסוי הוצאות

פרק רביעי: ביצוע וענשים

19. (א) סמכויותיו של מפקח עבודה, ביחס לכל מקום שיש לו יסוד להניח כי עובד בו עובד, הן כסמכויותיו של מפקח לפי סעיף 10 (1) לפקודת מחלקת העבודה, 1943 ².

סמכויות
מפקח עבודה

(ב) מפקח עבודה רשאי לחקור, בכל ענין הנוגע לחוק זה, כל אדם הנמצא במקום שאליו בא מפקח העבודה בתוקף סמכויותיו לפי סעיף קטן (א); אך לא יידרש אדם ליתן תשובה או עדות העלולה לגלגל עליו אשמה פלילית. מפקח עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר.

(ג) דין פרוטוקול שנרשם בהתאם לסעיף קטן (ב) כדין הודעה שנרשמה בהתאם לסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) ³, והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו.

20. (א) מעביד שלא הגיש דין וחשבון בהתאם לסעיף 11, דינו — קנס עד — 10 ל"י בעד כל יום של איחור בהגשת הדין וחשבון.

עבירות
וענשים

(ב) מעביד שמסר פרטים כוזבים או לא מלאים בדין וחשבון שהגיש לפי סעיף 11, דינו — מאסר עד ששה חדשים או קנס עד — 1000 ל"י או שני הענשים כאחד.

(ג) אדם שעבר אחת העבירות האלה —

(1) הפריע למפקח עבודה להשתמש בסמכויותיו;

(2) סירב להשיב למפקח עבודה על שאלה שהוא חייב להשיב עליה,

דינו — קנס עד חמישים לירות.

21. חברה, אגודה שיתופית או כל חבר אנשים אחר שעברו אחת העבירות האמורות בסעיף

אחריות של
חבר הנהלה
ושל מנהל

20, רואים כאחראי לעבירה גם כל חבר הנהלה, מנהל או פקיד של אותו חבר אנשים ואפשר להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח אחד משני אלה:

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שהוראות חוק זה בקשר לעבירה הנידונה יקוימו.

22. מעביד ועובדיו, או מעביד בלבד, שנהגו לשלם תשלומים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה, יהיו המעביד והעובד הזכאי לתגמול לפי חוק זה, או המעביד בלבד, הכל לפי הענין, חייבים לשלם תשלומים לאותה קופה או לאותה קרן בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, כאילו העובד לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

הפרשות
לקופות
תגמולים וכו'

¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק ס"ו, עמ' 1374.

² ע"ר מט' 1250 מיום 15.2.48, תוס' 1, עמ' 1.

³ חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ד, עמ' 480.

23. לענין חוק זה דין עובד המדינה כדין כל עובד אחר.

דין עובדי
המדינה וכו'

חברות עובדים

24. בחבורת עובדים, בין שהיא גוף מאוגד ובין שאינה גוף מאוגד, רואים את כל אחד מבני החבורה כעובדו של האדם שמסר לחבורה את העבודה, אם היו רואים אותו כך אילו היה קיים קשר ישיר בינו ובין כל אחד מבני החבורה.

איבוד זכויות

25. מי שמרצה עונש מאסר בפרק הזמן שבו הוא משרת במילואים יאבד, לתקופת מאסרו, את זכויותיו לכל תשלום לפי חוק זה.

מייחלות
חוק החיילים
המשוחררים
(החזרה לעבודה)

26. הוראות הסעיפים הקטנים (א), (ב) ו-(ג) לסעיף 41 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט — 1949, לא יחולו על עובד המשרת במילואים אף אם הזכרו שירותו כאמור כשירות חלקי לצורך החוק האמור.

מייחלות
חוק

27. חוק זה פרט להוראות סעיף 2, אינו חל לגבי —

(1) עובד בחקלאות המקבל את כל גמול עבודתו בחלק מהיבול, בשירותים או בשווה כסף;

(2) עובד המקבל את כל גמול עבודתו בחלק מרווחים;

(3) עובד ארעי בעבודה שאינה לצורך עסקי המעביד או מקצועו;

(4) עובד בשכר בעבודה האמורה בפסקה (3), ששכרו ליום מעביד אחד אינו עולה על לירה אחת ושלוש מאות פרוטה.

ביצוע ותקנות

28. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, ולא יתקין שר העבודה תקנות אלא לאחר התייעצות במועצה.

תחילת תוקף

29. תקפו של חוק זה הוא מיום ו' בניסן תשי"ב (1 באפריל 1952) או מתאריך מאוחר יותר, שייקבע על ידי שר העבודה, באישור ועדת העבודה של הכנסת, בהודעה שתפורסם ברשומות.

גולדה מאירסון
שרת העבודה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

¹ ספר החוקים 6 מיום כ"ו בניסן תש"ט (28.4.49), עמ' 18.

